

Все “в тази връзка” ли?

Не започвайте да броите колко пъти в последните десетилетия в печата е писано против словосъчетанието в тази връзка, защото ще ви направи впечатление, че броят на публикациите действително е много голям, но въпреки всички препоръки то продължава да се употребява. При това винаги мотивите за възраженията са винаги сходни. Постоянно се изтъква, че в този си вид съчетанието е просто буквален превод на съчетанието от руски, докато в българския език в такъв случай трябва да се употребява *във връзка с това*. Понякога се сочи още, че и други езици също са оказали влияние при употребата на българския еквивалент на руското съчетание. Важното обаче винаги е, че все става дума за чуждо влияние, което ни се налага масово чрез един масово употребяван израз.

За неосъзнато чуждо влияние може да се говори, когато напоследък, благодарение на речта на публичните личности, отново започна да се възражда глаголът *отпочвам*, зает много отдавна у нас от руски, макар в нашия език неговото значение изцяло да се изразява с помощта на *започвам*. Повторната поява на глагола *отпочвам* само внася повей от един доста позабравен канцеларски език и в никакъв случай не спомага за обогатяването и разнообразяването на речевата ни практика.

Подобни следи има в думата *достижения*, която замества българското *постижения*, без да се прави разликата, че глаголът *достигам* в български има пространствен смисъл, докато *постигам* обикновено се свързва с определена цел.

Подобни следи от стария канцеларски език има още много. И няма значение, че повечето от тях не са с български произход, а обикновено са заети от руски. Лошото е, че те непрекъснато ни се натрапват. Така става и с глагола *зачета*, *зачитам*, който обаче не се употребява със значение “уважавам”, а вместо *прочета*, *прочитам*, като с уродливостта си продължава да ни смуцава.

Пак от стария канцеларски език в дойде и думата *ръст*, за да замести *растеж* или *нарастване* в употребявани по руски образец съчетания като *ръст на производството* и *бележи ръст*, макар тази дума в българския език за означава 'височина'.

Но не само следи от стария език се срещат в речта ни. Понякога чуждата форма на някоя дума се появява и поради други причини. Така напоследък често ставаме свидетели на употребата на руския глагол *замеря*, *замервам*, който се употребява вместо българския *измеря*, *измервам*. Единствената причина за тази замяна се крие в това, че в този вид думата е заета в професионалния жаргон, но това не ни дава основание да си мислим, че може свободно да я употребяваме навсякъде.

Така стана и с професионалното *натравям*, *натравям се*, което би трябвало да означава “увреждам организъм чрез приемане на отрова”. Очевидно глаголът се включва в речта, за да се избегне употребата на *отравям*, *отравям се*, който се възприема преди всичко като носител на значението “слагам край на живот чрез вземане на отрова”. Тази прекалена предпазливост обаче е неоправдана, още повече че появата на глагола *натравям* става пак под влияние от руски, макар

там да е с по-различно значение.

Този списък може да бъде продължен с още много примери, но общото във всички случаи е, че макар споменатите думи в общи линии да са ни ясни по смисъл и също така да ни е ясно защо са се появили в речника ни, те все пак не са български. След като съществуват обаче техни български еквиваленти, след като понякога те са свързани дори и с неприятни спомени, за себе си аз не мога да намеря обяснение защо трябва да продължаваме така упорито да ги употребяваме. И докога ли ще продължаваме да говорим (и да пишем) така?